

HOTĂRÂRE **privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,
În temeiul art. 80 alin. (1) și al art. 92 alin. (2) și (3) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
În temeiul art. 1, alin. (1) și (2), art. 2 și art. 9, alin. (4) din Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Cap. 1 Dispoziții generale

Art. 1

Prezenta hotărâre reglementează principiile de bază privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat, în conformitate cu procedurile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare.

Art. 2

Ciclurile de studii universitare de licență, de masterat și de doctorat sunt delimitate prin proceduri distincte de admitere și de absolvire.

Art. 3

- (1) Studiile universitare de masterat reprezintă ciclul II al studiilor universitare și asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale.
- (2) Studiile universitare de masterat efectuate în alte domenii decât cele prevăzute la alin. (1) asigură obținerea de competențe complementare.

Cap. 2 Obiectivele studiilor universitare de masterat

Art. 4

- (1) Studiile universitare de masterat contribuie la conturarea unui profil al absolventului care vizează dezvoltarea de cunoștințe, competențe și abilități cognitive.
- (2) Cunoștințele generale se referă la:
- a) familiarizarea cu cele mai noi și avansate dezvoltări ale cunoașterii în domeniu;
 - b) abilități superioare de cercetare independentă;
 - c) capacitatea de a aplica teoria în situații specifice ale mediului economic și instituțional.
- (3) Cunoștințele de specialitate se referă la:
- a) acumularea unui volum substanțial de cunoștințe noi;
 - b) identificarea, abordarea și soluționarea de probleme cognitive și profesionale noi;
 - c) compararea cunoștințelor noi cu cele tradiționale și capacitatea de a stabili relații între acestea, în vederea sesizării direcțiilor noi de adâncire a cunoașterii și de dezvoltare a profesiei.
- (4) Competențele generale se referă la:
- a) aplicarea creativă a tehnicilor de cercetare și rezolvare de probleme;
 - b) elaborarea de studii și rapoarte publicabile sau aplicabile profesional;
 - c) capacitatea de a conduce grupuri de lucru și de a comunica în contexte dintre cele mai diverse;
 - d) capacitatea de a acționa independent și creativ în abordarea și soluționarea problemelor, de a evalua obiectiv și constructiv stări critice, de a rezolva creativ probleme și de a comunica rezultate în mod demonstrativ;
 - e) abilități de conducător și angajare clară pe calea propriei dezvoltări profesionale.
- (5) Abilitățile cognitive specifice presupun:
- a) evaluarea critică a rezultatelor unor noi cercetări;
 - b) formularea de alternative interpretative și demonstrarea relevanței acestora;
 - c) aplicarea creativă a metodelor de cercetare;

- d) conceperea și conducerea proceselor specifice domeniului.
- (6) Competențele de specialitate se stabilesc prin reglementări proprii fiecărui domeniu.
- (7) Masteratul se organizează în domeniile studiilor universitare de licență.
- (8) Instituțiile de învățământ superior promovează interdisciplinaritatea în studiile universitare de masterat.

Cap. 3 Instituția Organizatoare de Studii Universitare de Masterat (I.O.S.U.M.)

Art. 5

- (1) Studiile universitare de masterat se pot organiza numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, în cadrul facultăților sau departamentelor cu statut de facultăți, înființate prin hotărâre de guvern, care oferă studii universitare pentru mai multe cicluri de învățământ sau numai pentru ciclul II.
- (2) Pentru a organiza studii universitare de masterat, instituțiile de învățământ superior menționate la alin. (1) trebuie să obțină aprobarea Ministerului Educației și Cercetării, pe baza evaluării periodice a capacității instituționale de a oferi un mediu integrat de învățare și cercetare, la nivel național sau internațional.
- (3) Evaluarea se face la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior și facultăți/departament care organizează studiile postuniversitare de masterat, pentru fiecare domeniu de studii universitare de masterat, de către o echipă de experți, pe baza unui sistem de criterii logistice, profesionale și științifice, elaborate în acest scop de către Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.
- (4) Pe baza rezultatelor evaluării instituției de învățământ superior, Ministerul Educației și Cercetării acordă dreptul de organizare de studii universitare de masterat prin ordin al ministrului educației și cercetării. Ordinul se emite cu cel puțin 6 luni înainte de începerea anului universitar și se publică în Monitorul Oficial al României, partea I.
- (5) Instituția de învățământ superior care a primit dreptul de a organiza studii universitare de masterat într-unul sau mai multe domenii se numește în continuare Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Masterat (I.O.S.U.M.). I.O.S.U.M. are obligația de a publica un raport anual privind ciclul de studii universitare de masterat, însoțit de sinteze ale disertațiilor susținute în anul respectiv.
- (6) I.O.S.U.M. își elaborează un regulament propriu de organizare și desfășurare a masteratului, cu respectarea prevederilor legale, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 6

- (1) I.O.S.U.M. se poate asocia cu alte I.O.S.U.M. din țară sau străinătate pentru a realiza studii universitare de masterat în cooperare.
- (2) Condițiile minime necesare pentru ca o instituție, din țară sau străinătate, să se poată asocia în vederea realizării de studii universitare de masterat în cooperare sunt:
 - a) să aibă dreptul legal de a organiza studii universitare de masterat;
 - b) să aplice sistemul de credite transferabile;
 - c) să aibă implementat un sistem de asigurare a calității;
 - d) să existe un acord bilateral de cooperare între România și țara de origine a instituției care dorește să se asocieze.
- (3) În situația prevăzută la alin. (1), masterandul își poate desfășoară activitatea, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate, alternativ în ambele I.O.S.U.M. Recunoașterea stagiilor efectuate se face în conformitate cu regulamentele proprii ale I.O.S.U.M. care a înmatriculat masterandul.
- (4) Acordul prevăzut la alin. (3) cuprinde cerințele organizării și desfășurării masteratului în fiecare dintre cele două I.O.S.U.M., în concordanță cu rolul pe care fiecare parte îl asumă în cadrul programului comun de studii și cu legislația specifică din fiecare țară.
- (5) Acordul prevăzut la alin. (3) prevede recunoașterea reciprocă a titlului științific de master de către autoritățile de resort din cele două țări, pe baza competențelor acestora și în conformitate cu prevederile legale din fiecare țară.

Cap. 4 Asigurarea calității în cadrul studiilor universitare de masterat.

Art. 7

- (1) Studiile universitare de masterat fac obiectul procedurilor de asigurare internă și externă a calității stabilite pe baza bunelor practici europene.
- (2) Principalii responsabili de calitatea programelor de masterat sunt I.O.S.U.M., facultatea/departamentul în care se organizează acest program și masterandul.
- (3) Studiile universitare de masterat se desfășoară pe baza unui contract de studii masterale încheiat între masterand și I.O.S.U.M. În acest contract sunt prevăzute drepturile și obligațiile fiecărei părți implicate în ciclul de studii universitare de masterat, astfel încât să fie realizate cerințele de asigurare a calității.
- (4) Modelul contractului de studii universitare de masterat se elaborează de fiecare I.O.S.U.M., în concordanță cu prevederile regulamentului de organizare și desfășurare a masteratului și cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 8

- (1) În cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, Ministerul Educației și Cercetării, pe baza unui raport extern de evaluare, întocmit de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, poate lua următoarele măsuri:
 - a) retragerea dreptului I.O.S.U.M. de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi masteranzi pe o perioadă determinată;
 - b) retragerea dreptului de a organiza studii universitare de masterat.
- (2) Redobândirea dreptului I.O.S.U.M. de a organiza concurs de admitere în ciclul de studii universitare de masterat se poate obține numai pe baza unui nou raport extern de evaluare al Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior și cu aprobarea Ministerului Educației și Cercetării.

Art. 9

- (1) În baza procedurilor interne de asigurare a calității, I.O.S.U.M. trebuie să efectueze evaluarea internă a studiilor universitare de masterat la fiecare 2 ani.
- (2) În baza procedurilor externe de asigurare a calității, I.O.S.U.M. sunt evaluate o dată la 5 ani de către comisii de experți propuse de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior pentru a se urmări menținerea standardelor de calitate.

Cap. 5 Organizarea ciclului de studii universitare de masterat

Art. 10

- (1) Studiile universitare de masterat corespund unui număr de credite de studiu transferabile cuprins între 90 și 120. Prin excepție, în funcție de durata studiilor universitare de licență, limita inferioară poate fi de 60 de credite de studiu transferabile.
- (2) La învățământul de zi, durata normală a studiilor universitare de masterat este de 1-2 ani și corespunde unui număr de 30 de credite de studiu transferabile pentru un semestru de studiu.
- (3) Durata totală cumulată a ciclului I - studii universitare de licență și a ciclului II - studii universitare de masterat trebuie să corespundă obținerii a cel puțin 300 de credite de studiu transferabile.

Art. 11

Studiile universitare de masterat se desfășoară conform ofertei educaționale a I.O.S.U.M. (în limba română, într-una din limbile minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională).

Art. 12

- (1) Pot fi cadre didactice în cadrul unui program de masterat numai acele cadre didactice care au obținut titlul științific de doctor.
- (2) Titularii de curs pot fi numai cadrele didactice cu gradul de profesor universitar sau conferențiar universitar.

Art. 13

- (1) Programul de pregătire universitară de masterat se desfășoară în cadrul I.O.S.U.M., pe baza planului de învățământ aprobat de senatul universitar și avizat de Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu prevederile legale.
- (2) Planul de învățământ cuprinde atât discipline de cunoaștere avansată în cadrul domeniului de studii universitare de masterat, cât și module de pregătire complementară necesare pentru o inserție rapidă a absolventului de studii universitare de masterat pe piața muncii.
- (3) În cadrul programului de pregătire universitară de masterat, pentru a evidenția rezultatele formării, concomitent cu sistemul de evaluare se utilizează sistemul de credite transferabile. Fiecare I.O.S.U.M. este autorizată să stabilească propriile reguli de evaluare a masteranzilor și criteriile specifice de promovare a probelor din cadrul programului de pregătire universitară de masterat.
- (4) Programul de pregătire al masterandului trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică sau creație vocațională, în concordanță cu specificul domeniului de studii.
- (5) Masterandul realizează activitatea de cercetare științifică în echipe de cercetare științifică din care pot face parte și doctoranzi, cadre didactice, cercetători.
- (6) Programul de cercetare științifică se poate desfășura în cadrul I.O.S.U.M. propriu sau în cadrul celorlalte I.O.S.U.M. partenere în programul de masterat, în conformitate cu acordul încheiat între acestea.
- (7) Rezultatele intermediare ale programului de cercetare sunt prezentate de masterand spre dezbateri în cadrul I.O.S.U.M. sub forma unor rapoarte științifice. I.O.S.U.M. stabilește prin regulament propriu numărul, frecvența și cerințele științifice minimale ale rapoartelor intermediare de cercetare științifică. Publicarea rapoartelor științifice în reviste de specialitate, cu referenți științifici, este stimulată de I.O.S.U.M.
- (8) Rezultatele cercetării științifice realizate pot fi valorificate de masterand la realizarea disertației.

Art. 14

- (1) Masteratul se încheie cu susținerea publică a unei disertații.
- (2) Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de expertiză al conducătorului de disertație, cu programele și cu politica instituțională ale I.O.S.U.M.
- (3) Conducătorul de disertație poate fi oricare dintre cadrele didactice ale programului respectiv de studii universitare de masterat.

Art. 15

- (1) Studiile universitare de masterat se pot organiza în forma de învățământ cu frecvență, frecvență redusă și la distanță.
- (2) Forma de învățământ la distanță se poate organiza și „on-line”, cu condiția ca I.O.S.U.M. să dispună de platforma informatică necesară.
- (3) Durata studiilor universitare de masterat, exprimată în credite transferabile, organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță este aceeași cu durata studiilor universitare de masterat organizate la forma de învățământ zi.
- (4) Studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației și Cercetării alocă anual pentru studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență un număr de locuri finanțate de la buget.
- (5) Studiile universitare de masterat în forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță se organizează numai în regim cu taxă. Numărul de locuri pentru studiile universitare de masterat în regim cu taxă și cuantumul acestuia se stabilesc de către Senatul fiecărei I.O.S.U.M., pe baza legislației în vigoare și cu respectarea cerințelor de asigurare a calității.
- (6) Structura și conținutul programului de pregătire sunt aceleași pentru toate cele trei forme de învățământ.

Art. 16

Pe parcursul ciclului de studii universitare de masterat, un masterand își poate schimba forma de învățământ potrivit prevederilor Regulamentului I.O.S.U.M. și clauzelor contractului de studii universitare de masterat.

Art. 17

- (1) Masterandul poate solicita schimbarea temei din programul de cercetare o singură dată în timpul studiilor universitare de masterat.
- (2) Schimbarea temei programului de cercetare se aprobă de conducerea I.O.S.U.M., în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat masterandul, și nu implică modificarea duratei ciclului de studii universitare de masterat.
- (3) În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei programului de cercetare se face cu acordul ambelor I.O.S.U.M.

Cap. 6 Masterandul**Art. 18**

Orice persoană care are dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat poate urma o singură dată, un singur program de masterat pe locuri finanțate de la bugetul de stat.

Art. 19

- (1) Masterandul înscris la forma de învățământ cu frecvență poate obține bursă de masterat, care se acordă prin concurs organizat de I.O.S.U.M.
- (2) Conform prevederilor contractului de studii, bursa de masterat se acordă fie pe întreaga perioadă a studiilor universitare de masterat, fie pe fiecare semestru al studiilor universitare de masterat.
- (3) Bursa de masterat se acordă din veniturile I.O.S.U.M. provenite din sume alocate de la bugetul de stat, din venituri proprii, donații, sponsorizări și din alte surse, în condițiile legii.

Art. 20

Masteranzii care urmează studiile la forma de învățământ fără frecvență și sunt salariați în administrația publică, în regiile autonome cu specific deosebit sau în alte unități bugetare au dreptul la concedii de studii fără plată, potrivit legislației în vigoare.

Art. 21

Masteranzii care îndeplinesc toate obligațiile de studiu și cercetare prevăzute în contract și susțin cu succes disertația primesc titlul de master în domeniul de studiu abordat.

Art. 22

Un masterand poate întrerupe studiile universitare de masterat, pe baza unor motive întemeiate, cu aprobarea conducerii facultății/departamentului care organizează studiile respective, pentru o perioadă de timp cumulată de cel mult un an de zile.

Cap. 7 Admiterea la studiile universitare de masterat**Art. 23**

Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat:

- a) absolvenții cu diplomă de licență ai ciclului I de studii universitare – studiile universitare de licență, în concordanță cu Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare;
- b) absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă ai studiilor universitare de lungă durată, obținută până la absolvirea primei promoții de studii universitare de licență, menționată la lit. a) din prezentul articol.

Art. 24

- (1) Admiterea candidaților la studii universitare de masterat, indiferent de forma de învățământ în care se organizează, se face prin concurs organizat anual de I.O.S.U.M., înainte de începerea anului universitar.
- (2) Organizarea și desfășurarea concursului de admitere la studii universitare de masterat se realizează în conformitate cu regulamentul propriu al fiecărei I.O.S.U.M.
- (3) Concursul de admitere la studii universitare de masterat poate conține o serie de probe scrise sau/și orale, specifice domeniului de studiu. În cazul studiilor universitare de masterat organizate într-o limbă de circulație internațională, concursul de admitere trebuie să conțină și verificarea competențelor lingvistice pentru limba de studiu.

(4) Înscrierea la concursul de admitere la studii universitare de masterat într-un domeniu specific se poate face indiferent de domeniul în care a fost dobândită diploma de licență. Cunoștințele specifice domeniului de studiu se verifică pe baza unei bibliografii cuprinzând lucrări de specialitate, anunțată din timp de către I.O.S.U.M.

Art. 25

(1) Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat numai absolvenții care au obținut diplomă de licență sau echivalentă.

(2) Absolvenții învățământului universitar cu diplome de licență sau echivalente, eliberate până în anul absolvirii primei promoții de licență organizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de masterat în aceleași condiții ca și absolvenții studiilor universitare organizate în conformitate cu prevederile Legii nr. 288/2004.

(3) Candidații care au fost exmatriculați de la studii universitare de masterat au dreptul să se înscrie la un nou concurs de admitere numai pe locuri cu taxă, indiferent de forma de învățământ.

Art. 26

Validarea rezultatelor admiterii la studii universitare de masterat și înmatricularea candidaților care au reușit la concurs se fac prin decizii ale conducerii I.O.S.U.M.

Cap. 8 Susținerea disertației

Art. 27

(1) Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora.

(2) Disertația se organizează de fiecare I.O.S.U.M. în parte, pe baza regulamentelor proprii, de regulă în perioadele prevăzute pentru examenele de licență.

Art. 28

(1) Comisia de disertație este alcătuită de către fiecare I.O.S.U.M. pe baza regulamentelor proprii.

(2) Președintele comisiei de licență este un reprezentant al conducerii I.O.S.U.M.

Art. 29

(1) Elaborarea și prezentarea disertației se poate face într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor contractului de studii universitare de masterat.

(2) În cazul programelor de studii universitare de masterat organizate în condițiile art. 5, alin. (6) din prezenta hotărâre, disertația se depune la I.O.S.U.M. care a făcut înmatricularea inițială a masterandului, împreună cu un referat favorabil al I.O.S.U.M. co-organizatoare a programului de studii.

Art. 30

I.O.S.U.M. va asigura accesul la disertațiile susținute public prin consultarea acestora în bibliotecile proprii sau prin intermediul schimburilor inter-universitare.

Art. 31

În situația în care disertația este scrisă într-o limbă altă decât cea română, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română.

Art. 32

(1) Disertația se susține în ședință publică în fața comisiei de disertație.

(2) În cazul disertațiilor redactate într-o limbă de circulație internațională, susținerea publică se poate face în respectiva limbă.

(3) Prezentarea disertației se axează pe contribuțiile masterandului în realizarea ei și pe elementele de originalitate.

Art. 33

(1) Rezultatele evaluării disertației se exprimă prin note de la 1 la 10. Promovarea disertației se face de către masteranzii care au obținut cel puțin media 6.

(2) În cazul nepromovării disertației, candidatul se poate prezenta la o a doua sesiune de susținere a disertației, cu schimbarea temei disertației.

- (3) Dacă și la a doua susținere a disertației masterandul nu obține medie de promovare, acesta va primi un certificat de absolvire a programului de studii universitare de masterat și foaia matricolă.
- (4) Masterandul care a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de studii universitare de masterat și a obținut cel puțin media 6 la susținerea publică a disertației primește diploma de studii universitare de masterat însoțită de suplimentul la diplomă, întocmit conform reglementărilor în vigoare.

Cap. 9 Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 34

- (1) Prezenta hotărâre se aplică începând cu anul universitar 2006-2007.
- (2) Începând cu data publicării prezentei hotărâri nu se mai autorizează programe de masterat decât în concordanță cu prezenta hotărâre.
- (3) Pentru programele de masterat aprobate anterior publicării prezentei hotărâri și aflate în derulare se aplică reglementările în vigoare la data aprobării acestora, urmând ca apoi să intre în lichidare.
- (4) Diplomele de masterat obținute de absolvenții studiilor postuniversitare de masterat organizate în baza prevederilor anterioare acestei hotărâri sunt echivalente cu cele obținute la finalizarea studiilor de masterat organizate în temeiul prezentei hotărâri.
- (5) Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.